

Introduction to Tzofar

1. Nachmanides, Torat ha'Adam, Shaar haGemul

ועתה בא צופר הנעמתי בסיוע עוד על דברי חבריו, ואמר כי יש חכמה נעלמה במעשי האלקים כי כפלים יש לתושיה, כי כל היש ההווה בעולם כפול, ובו חכמה נראית וחכמה נעלמת.

אך ידע איוב באמת כי ישה אליו האלקים מעונותיו ויגרע מהם ולא יטפול ויוסיף עליהם. ואם "יחלוף" הקל וירבה האנשים הנקראים "בני חלוף" ויסגיר הארץ בידם ויקהיל אותם, מי ישיבנו בזה אם רשעים הם? כי הוא יודע אנשי השוא ורואה האון שלהם, ואיננו מתבונן למעשיהם כי הוא מוחל להם...

And now Tzofar haNa'amati came to help his friends' words further. He said that there is hidden wisdom in Divine deeds, for there are two layers to [Divine] counsel. All that exists in this world is double, and in [this counsel] is visible wisdom and hidden wisdom. (11:6)

Job does know, in truth, that Gd subtracts from his sins and reduces them, and He does not add on to them. (11:6) And if He will increase people [*yachalof* in 11:10 refers to adding people, who are called *bnei chiluf*] and He will give the land into their hands and cause them to congregate, who will respond to Gd even if they are wicked? He knows the people of emptiness and He sees their guilt, and He does not contemplate their deeds because He forgives them (11:11)...

2. Maimonides, Guide of the Perplexed 3:23

ואמנם דעת צופר הנעמתי הוא דעת מי שרואה שהכל נמשך לרצון לבד, ולא יבקש לפעולותיו סבה כלל ולא יאמר "למה עשה זה" ו"למה לא עשה זה". ומפני זה לא יבוקש דרך היושר ולא גזרת חכמה בכל מה שיעשה ד', שעצמותו ואמתתו מחייבים שיעשה מה שירצה. ויד שכלנו תקצר תעלומות חכמתו אשר מדינה וממשפטה שיעשה מה שירצה, לא לסבה אחרת.

In truth, the view of Tzofar haNa'amati is the view of one who sees that everything is governed by [Divine] Will alone, and he does not seek a cause for His actions, and he does not say, "Why did He do this?" or "Why did He not do this?" Therefore, neither the path of [Divine] justice will be sought, nor the decree of wisdom in all that Gd does, for His very existence and truth mandates that He should do as He wishes. Our intellectual capacity will be too small to grasp His hidden wisdom, which does what it wishes because of its own justice and rules, and for no other reason.

3. Rabbeinu Bechayye, Kad haKemach "Hashgachah"

ענה צופר וכונתו לסייע דברי חבריו כי איוב חטא ועל כן באה עליו כל הרעה הזאת

Tzofar replied, intending to support the words of his friends, that Job had sinned and therefore all of this evil had befallen him.

Outline of Chapter 11

- 11:1-4 A protest: You think you are right because no one rebukes you, so I will rebuke you
- 11:5-11 Divine wisdom is great and hidden
- 11:12-15 Repent and approach Gd!
- 11:16-20 Then life would be good for you, while the wicked are destroyed

11:1-4 Protest: Someone must respond to you

4. Daat Mikra to Iyov, pg. פד

מדברים אלו של צופר נראה שהיו אנשים רבים מקשיבים לדברי איוב, מלבד שלשת רעיו.

From Tzofar's words it appears that there were many people listening to Job's words, aside from his three friends.

5. Rabbi David Altschuler, Metzudat David to 11:4

תאמר אל מול המקום, "הנה למוד הרגל דרכי היא זכה וברורה, וגם בעיניך אני בר ונקי", ר"ל "יודע אתה שהדין עמדי ותעשוק גמולי." You say to Gd, "The path to which I am accustomed is pure and clear, and in Your eyes as well I am pure and clean," meaning, "You know that justice is with me, and You cheat me of that which I deserve."

11:5-11 Gd's wisdom is great and hidden – and doubled?

6. 11:7-9 vs. 9:3-10

7. Malbim to 11:6

הדברים הנמצאים מתחלקים לשנים, א] כפי מה שהם בעצמותם, ב] כפי מה שהם מוחשים ומושגים לחושינו, כי אנו אין אנו משיגים מן הדברים רק את מקריהם החיצונים כפי מה שהם פועלים על חושינו, ומזה לא נוכל לדון על מהות הדברים כפי מה שהם בעצמם...
Everything that exists may be divided into two categories: 1) As it is, and 2) As it is sensed and grasped by our senses. We do not grasp things – only their external events, as they act on our senses. Based on this we cannot assess the essence of things, as they truly are...

8. Rashi to Yechezkel 2:10

פנים ואחור - מה דהוה מן שרוייה ומה דעתיך למהוי בסופא:

"Front and back" – That which has been since the beginning, and that which will be at the end.

9. Midrash, Sifri Bamidbar 103

והיא כתובה פנים ואחור (יחזקאל ב י) והלא אף קלי הדעת וההדיוטות עושים כן ומה ת"ל פנים ואחור פנים בעוה"ז ואחור לעוה"ב פנים שלוותם של רשעים ויסורים של צדיקים בעוה"ז ואחור מתן שכרן של צדיקים ופורעונותם של רשעים לעוה"ב
"And it was recorded, front and back" – But even light intellects and regular people do that! What is the meaning of "front and back"? "Front" is this world, "back" is the next world. "Front" is the peace of the wicked and the suffering of the righteous in this world, "back" is the reward for the righteous and punishment of the wicked in the next world.

10. Talmud, Eruvin 21a

מאי דכתיב +תהלים קי"ט+ לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד? דבר זה אמרו דוד ולא פירשו אמרו איוב ולא פירשו אמרו יחזקאל ולא פירשו עד שבא זכריה בן עדו ופירשו. אמרו דוד ולא פירשו... אמרו איוב ולא פירשו דכתיב +איוב י"א+ ארכה מארץ מדה ורחבה מני ים. אמרו יחזקאל ולא פירשו דכתיב +יחזקאל ב'+ ויפרש אותה לפני והיא כתובה פנים ואחור וכתוב אליה קינים והגה והי... עד שבא זכריה בן עדו ופירשו דכתיב... ויאמר אלי מה אתה ראה ואמר אני ראה מגלה עפה ארכה עשרים באמה ורחבה עשר באמה וכי פשטת לה היא לה עשרין בעשרין וכתוב היא כתובה פנים ואחור וכי קלפת לה כמה היא לה ארבעין בעשרין וכתוב +ישעיהו מ'+ מי מדד בשעלו מים ושמים בזרת תכן וגו' נמצא כל העולם כולו אחד משלשת אלפים ומאתים בתורה

What is the meaning of, "Every entity has an end; your mitzvot are very broad"? David said this without explaining it, Job said it without explaining it, Ezekiel said it without explaining it, until Zechariah came and explained it. Job said, 'Her measure is longer than the land, and broader than the sea.' Ezekiel said, 'And he spread it before me, and it bore writing on front and back, and upon it was written, 'Lamentations, moaning and woe.'... Until Zechariah explained it... 'And he said to me: What do you see? And I said: I see a folded [afah] scroll, twenty amah long and ten amah wide.' Unfold it, and it is twenty by twenty. It is written, 'bore writing on front and back', so if the sides were peeled away it would be forty by twenty. Isaiah 40:12 says, 'Who measured the sea in His hand, and founded the heavens with His zeret [which is .5 amah].' If so, the world is [.5 amah by .5 amah], or 1/3200 of the Torah.

11. Rashi to 11:7

החקר אלוך תמצא - שאתה סבור שקיימ' הכל?

"Will you find the depths of Gd" such that you believe you have fulfilled everything?

Tzofar's new point

12. Ralbag to 11:6

האדם יחטא כשלא יעשה טוב תמיד להשתדל להשכיל ולדעת הש"י כפי היכולת, ולזה תחשוב להיותך צדיק והנך חוטא... כאילו העלימו ד' יתברך מן האדם, ר"ל שלא בראו באופן שיוכל להשיג זה, וזה כי האדם לקצרו מהשיג עצמו באופן שלם, ולא ידע מה שאפשר לו לעשות מן הטוב, אשר הוא חוטא לפי דעת צופר אם יקצר מזה.

Man sins when he does not perform good perpetually, to strive and gain insight and know Gd according to his abilities. This is why you think yourself righteous, even as you sin... It is as though Gd hid it from people, meaning that He did not create people such that they could grasp this. A person, because his mind is too small to grasp himself fully, will not know how much good he could accomplish, such that he sins – in Tzofar's view – when he falls short of it.

13. Rabbi David Altschuler, Metzudat David to 11:7

וכאומר, "וכי יודע אתה מי הוא הראוי להקרא צדיק ומי לרשע יחשב?" כי הכל היא לפי שעור מדרגת הכנת האדם, כי מי שהכנתו מרובה ומקצר בעבודת אלקים לא לצדיק יחשב, ומי שהכנתו מעט הנה כל דבר לרב יחשב!...

It is as though he were saying, "Do you know who is suited to be called righteous, and who is considered wicked?" All is according to the measure of a person's potential, for one whose potential is great, and who does little in serving Gd, will not be considered righteous. And one whose potential is limited – anything he does is considered great!...